

Diszkrét matematika I. feladatok

Relációk I

Harmadik alkalom (2024.02.26-03.01.)

1. Legyen $A = \{1, 2, 3, 4\}$ és $B = \{5, 6, 7, 8, 9\}$. Tekintsük a következő $R \subset A \times B$ binér (kétfváltozós) relációt: $R = \{(1, 5), (1, 6), (1, 7), (3, 6), (3, 9), (4, 5), (4, 7), (4, 9)\}$.

a) Határozza meg a R reláció értelmezési tartományát és értékkészletét.

b) Rajzolja meg a reláció gráfját.

c) Legyen $H_1 = \{1, 2, 3\}$ és $H_2 = \{4\}$. Határozza meg a R reláció H_1 illetve H_2 halmazra való leszűrését.

d) A következő relációk közül melyek lehetnek a R reláció kiterjesztései?

- $R_1 = \{(1, 5), (1, 6), (1, 7), (2, 2), (2, 4), (3, 6), (3, 9), (4, 3), (4, 5), (4, 7), (4, 9)\} \subset \{1, 2, 3, 4\} \times \{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$
- $R_2 = \{(1, 5), (1, 6), (1, 7), (3, 6), (3, 8), (4, 5), (4, 6), (4, 7), (4, 9)\} \subset \{1, 2, 3, 4\} \times \{5, 6, 7, 8, 9\}$
- $R_3 = A \times B$
- $R_4 = B \times A$

e) Határozza meg a R reláció inverzét, $R(\{1, 2\})$ képét és $R^{-1}(\{5, 6\})$ inverz képet.

2. Legyen

$$M = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad N = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, \quad A = \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 2 \end{pmatrix} \right\}$$

Az alábbi R relációkra határozza meg $\text{dmn}(R)$, $\text{rng}(R)$ halmazokat, illetve az A képét $R(A)$, teljes inverzképét $R^{-1}(A)$, megszorítását $R|_A$:

- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : M\mathbf{u} = \mathbf{v}\},$
- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : \mathbf{u} = N\mathbf{v}\},$
- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : M\mathbf{u} = N\mathbf{v}\},$
- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : M\mathbf{u} = N^2\mathbf{v}\}.$

3. Legyen $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{a, b, c, d, e, f\}$, $C = \{2, 4, 6, 8\}$ továbbá $R \subset A \times B$, $S \subset B \times C$,

$R = \{(1, a), (1, b), (2, c), (2, f), (3, d), (3, e), (3, f)\}$ és

$S = \{(a, 2), (a, 4), (c, 6), (c, 8), (d, 2), (d, 4), (d, 6), (f, 8)\}.$

Határozza meg az $S \circ R$ kompozíciót.

4. Legyen

$$M = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad N = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 4 \end{pmatrix},$$

Az alábbi R, S relációkra határozza meg az $R \circ S$ és $S \circ R$ kompozíciókat.

- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : M\mathbf{u} = \mathbf{v}\}, S = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : N\mathbf{u} = \mathbf{v}\},$
- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : \mathbf{u} = M\mathbf{v}\}, S = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : \mathbf{u} = M^2\mathbf{v}\},$
- $R = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : M\mathbf{u} = N\mathbf{v}\}, S = \{(\mathbf{u}, \mathbf{v}) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 : N\mathbf{u} = M\mathbf{v}\}$

5. Tekintsük a sajátvektor reláció $\{(\mathbf{v}, M) \in \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^{2 \times 2} : \exists \lambda : M\mathbf{v} = \lambda\mathbf{v}\}$. Mi lesz a reláció értelmezési tartománya, értékkészlete?

6. Tekintsük a sajátérték reláció $\{(\lambda, M) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}^{2 \times 2} : \exists \mathbf{v} : M\mathbf{v} = \lambda\mathbf{v}\}$. Mi lesz a reláció értelmezési tartománya, értékkészlete?